

-JAVNO PISMO MINISTRU ZA KULTURO-

Spoštovani gospod minister, prof. dr. Vasko Simoniti,

od marca, ko ste nastopili mandat, je področje kulture močno prizadela epidemija koronavirusa, dodatno pa ste ga prizadeli tudi z odločitvami na Ministrstvu za kulturo, ki ogrožajo živo kulturo, kulturno dediščino, strokovnost in avtonomnost delovanja organov odločanja in kulturnih ustanov.

1. OGROŽANJE DELAVK IN DELAVCEV TER NEVLADNIH ORGANIZACIJ V KULTURI

Zaradi zavračanja pri obravnavanju vlog za status samozaposlenih v kulturi ogrožate eksistenco številnih prekarnih delavk in delavcev v kulturi. Ti so v času epidemije že tako v težkem položaju in brez zagotovila prihodkov, zato bi kot kulturni minister morali skrbeti zanje nadvse zavzeto in odgovorno. Z neizplačevanjem pogodbenih obveznosti ter dolgotrajnimi postopki izdajanja pogodb ogrožate kulturno in umetniško produkcijo, delovanje in obstoj številnih kulturnih organizacij in spet posledično tudi eksistenco sodelujočih. V nizu škodljivih potez, ki ste jih sprejeli, je tudi poziv nevladnim organizacijam z Metelkove 6 k izselitvi. Gre za organizacije, ki zasedajo prostore na navedenem naslovu legalno in legitimno, ter delujejo v javnem interesu in pomembno prispevajo k slovenski kulturi, umetnosti, raziskovanju in izobraževanju. Številne v svojih prostorih skrbijo tudi za specializirane knjižnice in hranijo dragocene arhive, ki so pomemben del naše kulturne dediščine.

2. NEUPOŠTEVANJE STROKE IN STROKOVNOSTI

Zaradi sprememb, ki jih uvajate v Pravilnik o strokovnih komisijah Ministrstva za kulturo, zmanjšujete avtonomnost in strokovnost teh komisij ter s tem ogrožate vrhunskost in demokratičnost kulturne in umetniške produkcije. Nižanje števila članov komisij na 3–5 (s trenutnih 5–7), vključevanje predstavnikov ministrstva (do dva predstavnika ministrstva, kar v primeru 3-članske komisije pomeni večino glasov) ter oblikovanje komisij ne na osnovi javnega razpisa, pač pa na povabilo ministra, ne zagotavljajo učinkovitejšega in strokovnejšega dela komisij, temveč predvsem odpirajo možnosti za politične odločitve. Podobno lahko ugotavljamo ob nedavnih postopkih izbora direktorjev nacionalnih kulturnih institucij (MAO, MG, SEM, NMS). Z neupoštevanjem strokovnih kriterijev, delovnih referenc in s spremembami ustanovitvenih aktov nacionalnih kulturnih institucij, kar vse olajšuje kadrovanje politično sprejemljivejših kandidatov, ogrožate kakovostno in mednarodno vpeto delovanje številnim javnim zavodom ter povzročate naši državi resno ekonomsko in simbolno škodo.

3. NEODGOVORNO GOSPODARJENJE IN MUZEJ OSAMOSVOJITVE SLOVENIJE

Z odločitvijo za ustanovitev Muzeja osamosvojitve Slovenije, za kar je vlada v predlogu proračuna za leto 2022 prerazporedila sredstva v proračunu kulturnega resorja, ogrožate delovanje obstoječih kulturnih programov. Ustanavljanje Muzeja osamosvojitve Slovenije, ob tem da nekateri podobni muzeji, na primer Muzej novejšje zgodovine Slovenije, že pokrivajo ta del zgodovine in da je kulturni resor v proračunu za 2022 že utrpel nižanje sredstev, razumemo kot ideološki projekt v korist trenutne vladajoče garniture in ne dejanja, ki bi bilo v korist izboljšanja položaja kulture v Sloveniji, kar od vas kot skrbnika kulturnega resorja pričakujemo.

Podpisani odločno nasprotujemo tovrstnemu delovanju, ki izvaja kulturi škodljive poteze ter ogroža same nosilce kulturne in umetniške dejavnosti – od samozaposlenih, prek nevladnih organizacij do javnih zavodov. Zato vas pozivamo, da prisluhnete strokovnjakom in zainteresirani javnosti ter začnete končno delovati dialoško, konstruktivno in v dobro področja, ki ga predstavljate in ste zanj odgovorni.

Oddelek za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
Slovensko etnološko in antropološko združenje KULA

Oddelek za krajinsko arhitekturo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani
DKAS – Društvo krajinskih arhitektov Slovenije
Landezine – društvo za promocijo krajinske arhitekture
Inštitut za slovensko narodopisje, ZRC SAZU
SED – Slovensko etnološko društvo
Društvo Igor Zabel za kulturo in teorijo
Oddelek za sociologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
SCCA, Zavod za sodobno umetnost – Ljubljana
Forum Ljubljana
Oddelek za antropologijo in kulturne študije, Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem
Inštitut za kulturne in spominske študije, ZRC SAZU
GLOSA – Sindikat kulture in narave Slovenije
Društvo Asociacija
Oddelek za kulturologijo, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani
SUZD – Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo
UGM – Umetnostna galerija Maribor
Fundacija Brumen
Skupnost muzejev Slovenije
SVIZ – Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije
ICOM Slovenija, Mednarodni muzejski svet
Fakulteta za arhitekturo, Univerza v Ljubljani
IPoP – Inštitut za politike prostora
Oddelek za muzikologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
Slovensko muzikološko društvo
ZKDS – Zveza kulturnih društev Slovenije
CONA – Zavod za procesiranje sodobne umetnosti
Združenje Aufhebung
KUD Anarhiv
Culturemaker, Zavod za razvoj in vodenje kulturnih projektov
Projekt Atol
DGKTS – Društvo gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije
ZDUS – Združenje dramskih umetnikov Slovenije
Maska, Zavod za založniško, kulturno in producentsko dejavnost
Umetniško društvo Nomad Dance Academy Slovenija
Društvo za sodobni ples Slovenije
Katedra za analitsko sociologijo, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani
Filozofski inštitut, ZRC SAZU
AGRFT – Akademija za gledališče, radio, film in televizijo, Univerza v Ljubljani
Društvo Ljudmila
Ustanova Fundacija Sonda in GT22
Društvo znanstvenih in tehniških prevajalcev Slovenije
Moderna galerija, Ljubljana
DAL – Društvo arhitektov Ljubljana
Kulturno-umetniško društvo Moment
Glasbeno društvo Saksofonija
Pionirski dom – Center za kulturo mladih, Ljubljana
Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
Gibanje za dostojno delo in socialno družbo
Društvo likovnih umetnikov Ljubljana
DSFTP – Društvo slovenskih filmskih in televizijskih prevajalcev
Hiša! Društvo za ljudi in prostore
Visokošolski sindikat Slovenije
Društvo slovenskih avdiovizualnih igralcev
Društvo za promocijo žensk v kulturi – Mesto žensk

DOS – Društvo oblikovalcev Slovenije
DUM društvo umetnikov
Inštitut za antropološke in prostorske študije, ZRC SAZU
Slovensko mladinsko gledališče
Društvo za razvoj filmske kulture
Zavod Pekarna Magdalenske mreže
Zavod MARS Maribor
AVA – Akademija za vizualne umetnosti
Kunstheterik – Društvo študentov umetnostne zgodovine Slovenije
Glasbenonarodopisni inštitut, ZRC SAZU
Cirkulacija 2, Društvo za interdisciplinarnost, samoprodukcijo in cirkulacijo sodobne umetnosti
Zavod Aksioma
Art kino mreža Slovenije
Društvo gledaliških režiserjev
Bajalka, zavod za založništvo in umetnost pripovedovanja, Maribor
Alternativna akademija, društvo za humano družbo
Carmina Slovenica
LOSI, društvo za organiziranje lokalnih aktivnosti
Društvo restavradorjev Slovenije
ADDK - Aktiv delavk in delavcev v kulturi
Ženski pevski zbor Kombinat
Društvo za razvoj humanistike
Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, Filozofska Fakulteta UL
Združenje filmskih snemalcev Slovenije